

การประเมินโครงการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนชุมชนวัดดักคณน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท

AN EVALUATION TO TAKE CARE OF STUDENTS SYSTEM PROJECT OF CHUMCHONWATDUKKANON SCHOOL UNDER CHAINAT PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE

ภูติศ พันแสน

ผู้อำนวยการโรงเรียนชุมชนวัดดักคณน

Pudid Pansan

Director of Chumchonwatdukkanon School

Corresponding author e-mail: pudid@ndr.ac.th

Receive : January 18, 2023

Revised: April 11, 2023

Accepted: June 16, 2023

บทคัดย่อ

การประเมินโครงการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนชุมชนวัดดักคณน ครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต โดยประยุกต์ใช้รูปแบบการประเมินตามรูปแบบ CIPP (CIPP Model) กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการประเมิน ประกอบด้วย ครูและบุคลากรทางการศึกษาจำนวน 17 คน และนักเรียนโรงเรียนชุมชนวัดดักคณน จำนวน 181 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการประเมินปรากฏผลดังนี้

1. ผลการประเมินด้านบริบท พบว่า ครูและบุคลากรทางการศึกษามีความเห็นต่อความเป็นไปได้ของการทำงานโครงการด้านความสอดคล้องกับนโยบายของโรงเรียน ด้านความสอดคล้องกับความต้องการของครูและบุคลากรทางการศึกษาและด้านความเป็นไปได้ ความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุดและเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านย่อย หลักการและเหตุผล วัตถุประสงค์ และเป้าหมายโครงการ อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน

2. ผลการประเมินด้านปัจจัยนำเข้า พบว่า ครูและบุคลากรทางการศึกษามีความคิดเห็นต่อความเหมาะสมของปัจจัยเบื้องต้นและวิธีดำเนินการของโครงการโดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ

3. ผลการประเมินด้านกระบวนการ พบว่า คณะกรรมการดำเนินโครงการมีความเห็นต่อกระบวนการในการดำเนินงานตามกิจกรรมต่าง ๆ ในโครงการโดยรวมระหว่างดำเนินการมีความเห็นอยู่ในระดับมาก และเมื่อสิ้นสุดโครงการมีความเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด

4. ผลการประเมินด้านผลผลิต ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ด้านสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน และด้านการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนสื่อความ ตามความคิดเห็นของครูและบุคลากรทางการศึกษา และนักเรียน พบว่า โดยรวมมีคุณภาพอยู่ในระดับมากที่สุดและเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีคุณภาพอยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ โดยรวมครูและนักเรียนมีความพึงพอใจต่อการดำเนินโครงการระบบ

ดูแลช่วยเหลือนักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ผลการประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน และผลการอ่านคิดวิเคราะห์และเขียนสื่อความตามเกณฑ์เป้าหมายของโรงเรียนที่ตั้งไว้

คำสำคัญ : การประเมินโครงการ ระบบดูแลช่วยเหลือ

ABSTRACT

An evaluation of student care and support system project of Chumchonwatdukkanon School 's objectives were to evaluate the context, the input, the process and the products by using CIPP valuation Model. The subjects of this study consisted of 17 teachers and 181 Chumchonwatdukkanon School students. The instrument used for gathering data was the rating-scale questionnaire. The descriptive statistics were arithmetic mean and standard deviation.

The findings showed that:

1. The results of the projects' context found that the opinions of teachers toward the possibility of implementing the project according to school policies, teachers' needs, and overall possibility were at the highest level. When each separate aspect was considered, it was found that principles and reasons, objectives, and project goals were at the highest level.

2. The results of the projects' input revealed that the opinions of teachers toward the appropriation of standard factors and project's processes in overall were at the highest level. When each separate aspect was considered, it was found that all aspects were at the highest level.

3. For the results of the project's process, it was found that the opinions of the committee toward activities' operating processes of the project in overall were at the high level. When the project finished, the opinions were at the highest level.

4. For the results of the project's products including learning activities and learners' attitude, competencies, reading ability, critical thinking ability, and writing ability, the teachers and students' opinions in overall were at the highest level. When each separate aspect was considered, it was found that all aspects were at the highest level. Moreover, teachers and students' satisfaction toward the student care project was at the highest level. Students had higher academic achievement. The evaluation's results of learners' attitude, competencies, reading ability, critical thinking ability, and writing ability met the target criteria of the school.

Keywords : project's evaluation, student care system

บทนำ

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคน ซึ่งเป็นกำลังของชาติให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมดุลทั้งด้านร่างกาย ความรู้ คุณธรรม มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทย และเป็นพลโลก ยึดมั่นในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีความรู้และทักษะพื้นฐาน รวมทั้งเจตคติที่จำเป็นต่อการศึกษา ต่อการประกอบอาชีพและการศึกษาตลอดชีวิต โดยมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญบนพื้นฐานความเชื่อว่าทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2553, 4) สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ที่ 1 ในแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579 เกี่ยวกับการจัดการศึกษาเพื่อความมั่นคงของสังคมและประเทศชาติโดยมีเป้าหมายว่าคนทุกช่วงวัยได้รับการศึกษา การดูแลและป้องกันจากภัยคุกคามในชีวิตรูปแบบใหม่ มีตัวชี้วัดที่สำคัญ เช่น สถานศึกษาที่จัดการกระบวนการเรียนรู้และปลูกฝังแนวทางการจัดการความขัดแย้งโดยแนวทางสันติวิธีเพิ่มขึ้น มีการจัดการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับภัยคุกคามในรูปแบบใหม่เพิ่มขึ้น มีระบบกลไกและมาตรการที่เข้มแข็งในการป้องกันและแก้ไขภัยคุกคามในรูปแบบใหม่และผู้เรียนในสถานศึกษาที่มีคิตีทะเลาะวิวาทลดลง เป็นต้น

จากรายงานการประเมินตนเอง (Self-Assessment Report : SAR) ของโรงเรียนประจำปีการศึกษา 2563 พบว่า โรงเรียนได้กำหนดวิธีพัฒนาเพื่อให้โรงเรียนได้มาตรฐานในการดำเนินงานตามแผนงาน กิจกรรม โครงการเพื่อให้ได้ระดับปฐมวัยมีพัฒนาการด้านร่างกายแข็งแรง มีสุขนิสัยที่ดี และดูแลความปลอดภัยของตนเอง มีพัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ ควบคุมและแสดงออกทางอารมณ์ มีพัฒนาการด้านสังคมช่วยเหลือตนเองและเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมมีพัฒนาการด้านสติปัญญา สื่อสารได้

มีทักษะการคิดขั้นพื้นฐานและแสวงหาความรู้ได้ และผู้เรียนระดับประถมศึกษามีความสามารถในการอ่าน การเขียน การสื่อสาร และการคิดคำนวณ ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดอย่างมีวิจารณญาณ อภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและแก้ปัญหา มีความสามารถในการสร้างนวัตกรรม ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามหลักสูตรสถานศึกษา มีความรู้ ทักษะพื้นฐาน และเจตคติที่ดีต่องาน อาชีพ และมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ การมีคุณลักษณะและค่านิยมที่ดีตามที่สถานศึกษากำหนด ความภูมิใจในท้องถิ่นและความเป็นไทย การยอมรับที่จะอยู่ร่วมกันบนความแตกต่างและหลากหลายของสุขภาวะทางร่างกาย และจิตสังคม (โรงเรียนชุมชนวัดดัดกระถนน, 2563)

นอกจากจะดำเนินการด้วยการส่งเสริมสนับสนุนนักเรียนแล้ว การป้องกันและการช่วยเหลือแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดกับนักเรียนก็เป็นสิ่งสำคัญ เนื่องจากสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วทุกมิติ ทั้งด้านการสื่อสารเทคโนโลยี ปัญหาเศรษฐกิจ ปัญหาการระบาดของสารเสพติด ปัญหาครอบครัว ปัญหาการแข่งขันทุกรูปแบบก่อให้เกิดความทุกข์ ความวิตกกังวล ความเครียด ซึ่งล้วนแต่เป็นผลเสียต่อสุขภาพจิตและสุขภาพกายของทุกคน จนนำไปสู่การเกิดปัญหาและสภาวะวิกฤติทางสังคม ดังนั้น ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของนักเรียนให้มีความสมบูรณ์พร้อมอย่างเป็นองค์รวมทั้งด้านร่างกาย สติปัญญา ความรู้ ความสามารถ คุณธรรม จริยธรรม ตลอดจนทำให้มีทักษะในการดำรงชีวิต โรงเรียนชุมชนวัดดัดกระถนน ในฐานะหน่วยงานที่ต้องรับผิดชอบในการสร้างเสริมคุณภาพชีวิตของผู้เรียนสูงขึ้นด้วยการปรับปรุงระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนและได้ดำเนินงานตามโครงการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนมาได้ระยะเวลาหนึ่งแล้ว เพราะตระหนักถึงความสำคัญของโครงการดังกล่าวว่าจะสามารถแก้ไขปัญหาดังกล่าวที่เกิดขึ้นกับนักเรียนโดยได้กำหนดกิจกรรมออกเป็น

4 ด้าน ได้แก่ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ด้านสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนและด้านการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียน สื่อความ มีการประสานความร่วมมือของผู้เกี่ยวข้อง ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา รวมทั้งวิธีการ กิจกรรมและเครื่องมือต่าง ๆ ที่มีคุณภาพในการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอันจะส่งผลให้ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนประสบความสำเร็จ

จากการดำเนินงานตามโครงการดังกล่าว ผู้ประเมินมีความสนใจและอยากทราบว่า ผลการดำเนินงานตามโครงการประสบความสำเร็จมากน้อยเพียงใด ตลอดจนข้อบกพร่อง ปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินโครงการซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาโครงการให้บรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายยิ่ง ๆ ขึ้นโดยได้นำวิธีการประเมินโครงการแบบ CIPP Model ของ สตีฟเฟิลบีม (Daniel L. Stufflebeam) มาประยุกต์ใช้ในการประเมินโครงการเนื่องจากเป็นรูปแบบที่ได้รับความนิยมอย่างแพร่หลายมีการนำมาใช้กันมาก เนื่องจากเป็นวิธีประเมินและตรวจสอบโครงการตลอดแนวตั้งแต่ก่อนการดำเนินโครงการ ระหว่างดำเนินโครงการและเมื่อสิ้นสุดการดำเนินโครงการ เพราะมีการพิจารณาใน 4 ด้านคือ การประเมินสถานะแวดล้อม การประเมินปัจจัยนำเข้า การประเมินกระบวนการ และการประเมินผลผลิต ซึ่งจะทำให้ผู้ประเมินเห็นข้อดี ข้อบกพร่องของโครงการ เป็นการช่วยในการตัดสินใจได้เป็นอย่างดีว่าจะล้มเลิกโครงการหรือดำเนินโครงการต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อประเมินบริบทแวดล้อมการดำเนินงานโครงการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนชุมชนวัดดักคะนน

2. เพื่อประเมินปัจจัยนำเข้าที่มีผลต่อการดำเนินงานตามโครงการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนชุมชนวัดดักคะนน

3. เพื่อประเมินกระบวนการการดำเนินงานตามโครงการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนชุมชนวัดดักคะนน

4. เพื่อประเมินผลผลิตในการดำเนินงานโครงการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนชุมชนวัดดักคะนนด้านผลการดำเนินงานและผลกระทบ

ขอบเขตของการวิจัย

การประเมินครั้งนี้เป็นการประเมินโครงการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนชุมชนวัดดักคะนน ปีการศึกษา 2563 ผู้ประเมินกำหนดขอบเขตของการประเมินดังนี้

ขอบเขตด้านประชากร

ในการประเมินโครงการครั้งนี้เป็นการศึกษาจากประชากร ได้แก่ ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการดำเนินโครงการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนชุมชนวัดดักคะนน จำนวน 198 คน ประกอบด้วย

1.1 ครูและบุคลากรทางการศึกษา จำนวน 17 คน

1.2 นักเรียนจำนวน 181 คน

ขอบเขตด้านเนื้อหา

การประเมินครั้งนี้เป็นการประเมินโครงการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนชุมชนวัดดักคะนน โดยใช้รูปแบบการประเมิน CIPP Model ของสตีฟเฟิลบีม (Daniel L. Stufflebeam, 1968) ในการประเมิน 4 ด้าน ขอบเขตเนื้อหาจึงประกอบด้วย

1. การประเมินด้านบริบท (Context Evaluation) เป็นการประเมินความสอดคล้องของสถานะแวดล้อมในการดำเนินงานของโครงการ ได้แก่ ด้านสภาพการดำเนินงานของโครงการ ด้านความสอดคล้องกับนโยบายของโรงเรียน และความเป็นไปได้ในการดำเนินโครงการ

2. การประเมินด้านปัจจัยนำเข้า (Input evaluation) เป็นการประเมินความเหมาะสม ความเพียงพอของปัจจัยนำเข้าด้านบุคลากร ด้านงบประมาณ ด้านวัสดุอุปกรณ์และสื่อการเรียนรู้ ด้านการบริหารจัดการ ด้านอาคารสถานที่ที่นำมาใช้ในการดำเนินโครงการ

3. การประเมินด้านกระบวนการ (Process evaluation) เป็นการประเมินกระบวนการปฏิบัติงาน ตามกิจกรรมของโครงการตามกระบวนการบริหารจัดการโครงการ

4. การประเมินผลผลิต (Product evaluation) เป็นการประเมินผลที่ได้รับจากการดำเนินงานของทั้งผลผลิตและผลกระทบที่เกิดจากกิจกรรมของโครงการ

ซึ่งแบบประเมิน 9 ฉบับ สามารถตอบ วัตถุประสงค์การวิจัย ดังต่อไปนี้

ฉบับที่ 1 แบบประเมินความเป็นไปได้ของโครงการ ตอบวัตถุประสงค์ข้อที่ 1

ฉบับที่ 2 แบบประเมินความเหมาะสมของปัจจัยเบื้องต้นและวิธีดำเนินการ ตอบวัตถุประสงค์ข้อที่ 2

ฉบับที่ 3 แบบประเมินกระบวนการ ตอบวัตถุประสงค์ข้อที่ 3

ฉบับที่ 4-5 แบบประเมินผลการจัดกิจกรรมระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ตอบวัตถุประสงค์ข้อที่ 4

ฉบับที่ 6-9 แบบประเมินความคิดเห็นและความพึงพอใจ

ขอบเขตด้านระยะเวลา

ระยะเวลาที่ใช้ในการประเมินโครงการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนชุมชนวัดดักคะนน ปีการศึกษา 2563 วันที่ 30 พฤษภาคม 2562 และสิ้นสุดโครงการ เมื่อวันที่ 1 มีนาคม 2563

วิธีดำเนินการวิจัย

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. รวบรวมข้อมูลที่ได้จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวกับการประเมินโครงการและเอกสาร ตำราต่าง ๆ มาเป็นกรอบแนวคิด ในการสร้างแบบประเมิน แล้วนำแบบประเมินดังกล่าวไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน พิจารณาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) เพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไขอีกครั้ง

2. นำแบบประเมิน จำนวน 9 ฉบับ ที่ได้จากข้อ 1 ไปทดลองใช้ (Try-out) โดยนำแบบประเมินไปให้ครูและบุคลากรทางการศึกษา จำนวน 30 คน และนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 30 คน ซึ่งอยู่ในโรงเรียนใกล้เคียงกับโรงเรียนชุมชนวัดดักคะนน ทดลองทำแบบประเมิน แล้วนำมาหาค่าความเชื่อมั่นของแบบประเมิน โดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient) ตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบประเมิน แต่ละฉบับดังนี้

ฉบับที่ 1 แบบประเมินความเป็นไปได้ของโครงการ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.91

ฉบับที่ 2 แบบประเมินความเหมาะสมของปัจจัยเบื้องต้นและวิธีดำเนินการ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.90

ฉบับที่ 3 แบบประเมินกระบวนการ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.86

ฉบับที่ 4 แบบประเมินผลการจัดกิจกรรมระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน 22 กิจกรรมสำหรับครูและบุคลากรทางการศึกษา มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.82

ฉบับที่ 5 แบบประเมินผลการจัดกิจกรรมระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน 22 กิจกรรมสำหรับนักเรียนมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.85

ฉบับที่ 6 แบบประเมินความคิดเห็นของครูและบุคลากรทางการศึกษาเกี่ยวกับการดำเนินโครงการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยรวม มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.83

ฉบับที่ 7 แบบประเมินพฤติกรรมในการบริหารของผู้บริหารเกี่ยวกับการดำเนินโครงการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับครูและบุคลากรทางการศึกษา มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.95

ฉบับที่ 8 แบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการดำเนินโครงการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.90

ฉบับที่ 9 แบบประเมินความพึงพอใจของครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีต่อการดำเนินโครงการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.90

3. จัดพิมพ์แบบประเมินฉบับสมบูรณ์ ทั้ง 9 ฉบับเพื่อนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลผู้ประเมินได้วิเคราะห์โดยคำนวณหาค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย

ตอนที่ 1 ผลการประเมินด้านบริบทแวดล้อมก่อนการดำเนินงานตามโครงการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนชุมชนวัดดักคะนน

1. ด้านความสอดคล้องกับนโยบายของโรงเรียนความคิดเห็นโดยรวม อยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านย่อยพบว่า หลักการและเหตุผล วัตถุประสงค์และเป้าหมายของโครงการ อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน ตามลำดับ

2. ด้านความสอดคล้องกับความต้องการของบุคลากร ความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านย่อยพบว่า หลักการและเหตุผล วัตถุประสงค์และเป้าหมายของโครงการ อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน ตามลำดับ

3. ด้านความเป็นไปได้ ความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านย่อยพบว่า หลักการและเหตุผล วัตถุประสงค์

และเป้าหมายโครงการ อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน เมื่อพิจารณาโดยรวมทั้งโครงการแล้ว พบว่า หลักการและเหตุผล วัตถุประสงค์และเป้าหมายของโครงการ มีความสอดคล้องกับนโยบายของโรงเรียนสอดคล้องกับความต้องการของครูและบุคลากรทางการศึกษา และมีความเป็นไปได้ อยู่ในระดับมากที่สุด

ตอนที่ 2 ผลการประเมินด้านปัจจัยนำเข้าที่มีผลต่อการดำเนินงานตามโครงการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนชุมชนวัดดักคะนน

ผลการประเมินด้านปัจจัยนำเข้า พบว่าความคิดเห็นของครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีต่อความเหมาะสมของปัจจัยเบื้องต้นและวิธีดำเนินการของโครงการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุดทั้งสองด้านและเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ

ตอนที่ 3 ผลการประเมินด้านกระบวนการในการดำเนินงานตามโครงการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนชุมชนวัดดักคะนน

ผลการประเมินด้านกระบวนการ พบว่าความคิดเห็นของคณะกรรมการดำเนินโครงการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่มีต่อกระบวนการในการดำเนินงานตามกิจกรรมต่าง ๆ ในโครงการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยรวมระหว่างดำเนินการมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก และเมื่อสิ้นสุดโครงการมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด แสดงให้เห็นว่ากระบวนการในการดำเนินงานตามโครงการมีความก้าวหน้าขึ้นเป็นลำดับจนกระทั่งสิ้นสุดโครงการ

ตอนที่ 4 ผลการประเมินด้านผลผลิตในการดำเนินงานโครงการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนชุมชนวัดดักคะนน

ผลการประเมินด้านผลผลิตพบว่า ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามความคิดเห็นของครูและบุคลากรทางการศึกษาและนักเรียน การจัด

กิจกรรมยกระดับพื้นฐาน กิจกรรมคณิตคิดสนุก กิจกรรมไดอารี่ที่รัก กิจกรรมก่อนเริ่มเรียนอ่านเขียน 5 คำ กิจกรรม A WORD A DAY กิจกรรมสภานักเรียน กิจกรรมต่อ เต็ม เพิ่ม พูน กิจกรรมเยี่ยมบ้านนักเรียน กิจกรรมประชุมผู้ปกครอง และกิจกรรมรู้จักฉันรู้จักเธอ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุดและเมื่อพิจารณา เป็นรายกิจกรรมพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด ทุกกิจกรรม

ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ พบว่า ตามความคิดเห็นของครูและบุคลากรทางการศึกษาและนักเรียน การจัดกิจกรรมวันสำคัญ กิจกรรมของหายได้คืน กิจกรรมพิชิตเขตงาน กิจกรรมจิตอาสาและกิจกรรมคุณธรรมนำชีวิต โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุดและเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ

ด้านสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน พบว่า การจัดกิจกรรมตามความคิดเห็นของครูและบุคลากรทางการศึกษาและนักเรียน การจัดกิจกรรมเฝ้าแก่น้อย กิจกรรมรู้เท่าทันป้องกันสาธารณภัย และกิจกรรมเพื่อนช่วยโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ

ด้านการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนสื่อความ พบว่า ตามความคิดเห็นของครูและบุคลากรทางการศึกษาและนักเรียน การจัดกิจกรรมบันไดการอ่าน กิจกรรมสร้างเรื่อง และกิจกรรมชวนคิดพิชิตปัญหา โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุดและเมื่อพิจารณา เป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ

ผลที่เกิดจากการดำเนินงานตามโครงการ พบว่า ส่งผลให้มีการมอบหมายให้บุคลากรปฏิบัติงานอย่างชัดเจน มีการวางแผนร่วมกันในการพัฒนา กิจกรรมตามโครงการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน อย่างเป็นระบบ กิจกรรมที่จัดตามโครงการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ช่วยส่งเสริมและพัฒนาโครงการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีการสนับสนุนงบประมาณ ในการจัดกิจกรรมอย่างเพียงพอ เป็นกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดง

ความสามารถตามความถนัดและสนใจ มีการแต่งตั้ง คณะกรรมการบริหารกิจกรรมตามโครงการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน กิจกรรมของโครงการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนทำให้นักเรียนรู้จักการทำงานเป็นทีม เปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงความสามารถ อย่างหลากหลายทำให้นักเรียนรักและภาคภูมิใจ โรงเรียนมากขึ้นมีการกำกับดูแลและประเมินผลอย่างต่อเนื่อง

ผลการประเมินพฤติกรรมในการบริหาร ของผู้บริหารเกี่ยวกับการดำเนินโครงการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน พบว่า มีการส่งเสริมสนับสนุน การประสานงานที่เกี่ยวข้องกับโครงการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้สนับสนุนงบประมาณด้านวัสดุ อุปกรณ์ที่ใช้ในการจัดกิจกรรมตามโครงการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนมีการจัดสภาพบรรยากาศ และสิ่งแวดล้อมภายนอกอาคารเรียนที่เอื้อต่อการศึกษาค้นคว้า มีกำหนดนโยบายและแผนงาน/โครงการของโรงเรียนที่ส่งเสริมสนับสนุนต่อการจัดกิจกรรมตามโครงการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ดำเนินงานได้ตามแผนที่กำหนดเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมตามโครงการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยบุคลากรฝ่ายต่าง ๆ มีส่วนร่วมในการวางแผน พัฒนากิจกรรมตามโครงการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนส่งเสริมสนับสนุนให้บุคลากรเข้าร่วมประชุม อบรมที่เกี่ยวข้องกับโครงการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนมีการกำกับดูแล และติดตามผลการปฏิบัติงานเกี่ยวกับโครงการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ส่งเสริมสนับสนุนครูและบุคลากรทางการศึกษา จัดกิจกรรมการเรียนรู้อย่างหลากหลายเปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการวางแผนการจัดกิจกรรมตามโครงการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตลอดจน สร้างขวัญกำลังใจให้แก่ครูและบุคลากรทางการศึกษา ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับโครงการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

ผลการประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการดำเนินโครงการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนพบว่า ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการดำเนินโครงการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ผลการประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน และผลการอ่านคิดวิเคราะห์และเขียนสื่อความกับเกณฑ์เป้าหมายของโรงเรียนที่ตั้งไว้พบว่า นักเรียนมีผลผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ยร้อยละ 79.05 มีผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในระดับดีขึ้นไป ร้อยละ 100 มีผลการประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนในระดับดีขึ้นไป ร้อยละ 100 และมีผลการประเมินการอ่านคิดวิเคราะห์และเขียนสื่อความในระดับดีขึ้นไป ร้อยละ 98.57 ซึ่งผลการประเมินทั้ง 4 รายการผ่านเกณฑ์เป้าหมายที่โรงเรียนได้ตั้งไว้ แสดงให้เห็นถึงคุณภาพของการดำเนินงานโครงการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนบรรลุวัตถุประสงค์

ผลการประเมินความพึงพอใจของครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีต่อการดำเนินโครงการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนพบว่า ความพึงพอใจของครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีต่อการดำเนินโครงการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยรวมมีความพึงพอใจ อยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ และจากการดำเนินงานตามโครงการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนส่งผลให้ครูและบุคลากรทางการศึกษา ปรับปรุงการปฏิบัติงาน จนสามารถส่งเสริมนักเรียนให้ได้รับรางวัล ส่งผลให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาได้รับรางวัลจากการปฏิบัติหน้าที่ จากต้นสังกัดและหน่วยงานอื่นอีกเป็นจำนวนมาก

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

1. ผลการประเมินด้านบริบท พบว่า ความคิดเห็นของครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีต่อความเป็นไปได้ของการดำเนินงานโครงการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้านความสอดคล้องกับนโยบายของโรงเรียน ด้านความสอดคล้องกับความต้องการของครูและบุคลากรทางการศึกษาและด้านความเป็นไปได้ ความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านย่อย พบว่า หลักการและเหตุผล วัตถุประสงค์ และเป้าหมายโครงการ อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน และเมื่อพิจารณาโดยรวมทั้งโครงการแล้ว พบว่า หลักการและเหตุผล วัตถุประสงค์ และเป้าหมายของโครงการ มีความสอดคล้องกับนโยบายของโรงเรียนสอดคล้องกับความต้องการของครูและบุคลากรทางการศึกษา และมีความเป็นไปได้สูงสุดในระดับมากที่สุด ที่เป็นเช่นนี้เนื่องมาจากก่อนการจัดทำโครงการผู้รายงานได้ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนและผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนชุมชนวัดตึกคะนน และกระบวนการประเมินที่นำมาใช้ตรงตามรูปแบบการประเมิน CIPP ได้แก่ การประเมินบริบท (Context) และสอดคล้องกับ รัตนะ บัวสนธิ์ (2556) ที่ได้กล่าวว่าการประเมินสภาวะแวดล้อม (Context Evaluation : C) เป็นการประเมินก่อนการดำเนินการโครงการ เพื่อพิจารณาหลักการและเหตุผลความจำเป็นที่ต้องดำเนินโครงการ ประเด็นปัญหา และความเหมาะสมของเป้าหมายโครงการจึงส่งผลให้ได้ผลการประเมินที่เป็นประโยชน์ต่อการจัดทำและดำเนินโครงการดังกล่าว

2. ผลการประเมินด้านปัจจัยนำเข้า พบว่า ความคิดเห็นของครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีต่อความเหมาะสมของปัจจัยเบื้องต้นและวิธีดำเนินการของโครงการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุดทั้งสองด้านและเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ ที่เป็นเช่นนี้สืบเนื่องมาจากการเตรียมการในการสนับสนุนปัจจัยด้านต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับบริบทของโครงการที่จะดำเนินการ ทำให้ผลการประเมินผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการนำสู่การปฏิบัติมีความเห็นว่ามีเหมาะสม สอดคล้องและเป็นไปได้ที่จะนำโครงการสู่การปฏิบัติ ซึ่งสอดคล้องกับข้อเสนอแนะของสตีฟเฟิลบิมที่ได้กล่าวถึงเกณฑ์และตัวชี้วัดความสำเร็จว่าการประเมินผลโครงการนั้นต้องมีเกณฑ์และตัวชี้วัด (Indicator) ซึ่งโดยทั่วไปแล้วเกณฑ์ที่ใช้ในการประเมินผลโครงการด้านปัจจัยนำเข้าตัวชี้วัดสามารถพิจารณาได้จากความชัดเจนของวัตถุประสงค์ของโครงการ ความพร้อมของทรัพยากร

3. ผลการประเมินด้านกระบวนการ พบว่าความคิดเห็นของคณะกรรมการดำเนินโครงการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่มีต่อกระบวนการในการดำเนินงานตามกิจกรรมต่าง ๆ ในโครงการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยรวม พบว่า ระหว่างดำเนินการมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก และเมื่อสิ้นสุดโครงการมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด แสดงให้เห็นว่ากระบวนการในการดำเนินงานตามโครงการมีความก้าวหน้าขึ้นเป็นลำดับจนกระทั่งสิ้นสุดโครงการ ที่เป็นเช่นนั้นเนื่องมาจากโรงเรียนชุมชนวัดดักคะนนได้ดำเนินงานโครงการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นไปตามแผนที่วางไว้ การวางแผนมีความชัดเจน บุคลากรที่มีส่วนเกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการวางแผนดำเนินการครบทุกกิจกรรมเป็นไปตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ มีการนิเทศ ติดตามผลการดำเนินการและสรุปผลการดำเนินงานโดยนำผลการดำเนินงานมาปรับปรุง แก้ไขและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับแนวคิดของ สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ (2551) ที่กล่าวถึง รูปแบบการประเมินโครงการ

แบบ CIPP Model ด้านการประเมินกระบวนการ เป็นการประเมินว่าได้นำโครงการไปปฏิบัติตามแผนที่กำหนดไว้หรือไม่ การประเมินกระบวนการทำได้ 2 ลักษณะ คือ มีการประเมินก่อนนำไปปฏิบัติจริง เป็นการวิเคราะห์ในเชิงความสัมพันธ์ตามโครงการ เหตุผลระหว่างจุดมุ่งหมายเกี่ยวกับแนวปฏิบัติ ซึ่งอาจจะได้ข้อเสนอแนะให้ปรับปรุงวิธีการปฏิบัติได้ ในลักษณะที่สอง คือ การประเมินกระบวนการขณะปฏิบัติอยู่โดยการสังเกตอย่างมีส่วนร่วมที่จะช่วยให้ได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์แก่คณะกรรมการดำเนินโครงการเป็นอย่างมาก การให้ข้อติชมและเหมาะสมทันทีจะนำไปสู่ความสัมฤทธิ์ผลของโครงการ

4. ผลการประเมินด้านผลผลิต พบว่า โดยรวมมีคุณภาพอยู่ในระดับมากที่สุดและเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีคุณภาพอยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ และผลที่เกิดจากการดำเนินงานตามโครงการ พบว่า ส่งผลให้มีการมอบหมายให้บุคลากรปฏิบัติงานอย่างชัดเจน มีการวางแผนร่วมกันในการพัฒนา กิจกรรมตามโครงการอย่างเป็นระบบ ด้านพฤติกรรมในการบริหารของผู้บริหารเกี่ยวกับการดำเนินโครงการ พบว่า มีการส่งเสริมสนับสนุนการประสานงานที่เกี่ยวข้องกับโครงการ สนับสนุนให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ สนับสนุนงบประมาณด้านวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการจัดกิจกรรมตามโครงการ มีการจัดสภาพบรรยากาศ และสิ่งแวดล้อมภายนอกอาคารเรียนที่เอื้อต่อการศึกษาค้นคว้า มีกำหนดนโยบายและแผนงานโครงการของโรงเรียนที่ส่งเสริมสนับสนุนต่อการจัดกิจกรรมตามโครงการ นอกจากนั้น ครูและนักเรียนมีความพึงพอใจต่อการดำเนินโครงการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ผลการประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน และผลการอ่านคิดวิเคราะห์และเขียนสื่อความ

กับเกณฑ์เป้าหมายของโรงเรียนที่ตั้งไว้ และจากการดำเนินงานตามโครงการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ส่งผลให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาปรับปรุงการปฏิบัติงานจนสามารถส่งเสริมให้นักเรียนได้รับรางวัลและส่งผลให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาได้รับรางวัลจากการปฏิบัติหน้าที่ จากหน่วยงานต้นสังกัด และหน่วยงานอื่นอีกเป็นจำนวนมาก

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการประเมินไปใช้

1.1 ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นงานสำคัญควรมีปรากฏในแผนปฏิบัติงานของโรงเรียน เพื่อให้มีความชัดเจนสามารถปฏิบัติได้ถูกต้อง

1.2 ครูทุกคนต้องได้รับการอบรมเทคนิคการให้คำปรึกษาเพราะปัญหาของนักเรียนมีการพัฒนาขึ้นมาก ผู้ให้คำปรึกษาจึงต้องมีความรู้และเทคนิคการให้คำปรึกษาที่ทันสมัย ทันต่อเหตุการณ์

1.3 การให้ผู้ปกครองได้มีส่วนร่วมในระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยการจัดทำเป็นหลักสูตรเครือข่ายผู้ปกครองในระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

จะทำให้ให้นักเรียน ผู้ปกครอง ครู และโรงเรียนมีความเข้าใจและสานสัมพันธ์กันได้ดีขึ้น

1.4 ผู้บริหารควรได้รับการฝึกอบรมพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนให้เข้าใจอย่างถ่องแท้และถูกต้องชัดเจน เพื่อส่งเสริมให้ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาแนวทางในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่สอดคล้องกับความต้องการของนักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน

2.2 ควรมีการประเมินระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนที่จัดการศึกษาให้กับนักเรียนกลุ่มด้อยโอกาสและกลุ่มเด็กพิการเรียนรวมกัน

2.3 ควรนำผลการศึกษาวิจัยในระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนไปใช้อย่างจริงจัง โดยการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2553). **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- รัตนะ บัวสนธิ์. (2556). รูปแบบการประเมิน CIPP และ CIPPIEST มโนทัศน์ที่คลาดเคลื่อนและถูกต้องในการใช้วารสารศิลปการศึกษาศาสตร์วิจัย, 5(2), 10.
- รัตนภรณ์ เรื่องแท้. (2552). การบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1. การศึกษาค้นคว้าอิสระ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- โรงเรียนชุมชนวัดดักคณน. (2563). รายงานผลการพัฒนาคุณภาพการศึกษา (Self Assessment Report : SAR) ปีการศึกษา 2562. ชัยนาท: โรงเรียนชุมชนวัดดักคณน (อัตสำเนา).
- สมหวัง พิธิยานุวัฒน์. (2551). **วิธีวิทยาการประเมิน ศาสตร์แห่งคุณค่า**. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Stufflebeam, Daniel L. (1968). **Evaluation as Enlightenment for Decision – Making**. Ohio: Ohio State University Evaluation Center.